

**KAJAANIN KAUPUNGIN
KOULUTUSLIIKELAITOS
TILINPÄÄTÖS 2022**

Sisällys

1 Toimintakertomus	3
1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus	3
1.2 Liikelaitoksen hallinto	6
1.3 Taloudellinen kehitys	8
1.4. Olennaiset tapahtumat	9
1.5. Liikelaitoksen henkilöstö	10
1.6. Ympäristöasiat	10
1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat	11
2 Talousarvion toteutumisvertailu	12
2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	12
2.2 Riskienhallinta	16
2.3 Sisäinen valvonta	18
2.4 Talousarvion toteuma, tuloslaskelma ja investointiosa	20
3 Tilinpäätöslaskelmat	21
3.1. Tuloslaskelma	21
3.2. Rahoituslaskelma	22
3.3 Tase	23
3.4 Tilikauden tuloksen käsittelyt	24
4. Tilinpäätöksen liitetiedot	25
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	25
4.2. Tuloslaskelman liitetiedot	25
4.3. Taseen liitetiedot	26
4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	28
4.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	28
4.6 Toimeksiantojen pääomat	28
5 Kirjanpito kirjat ja tositelajit	29
6 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	30

1 Toimintakertomus

1.1 Liikelaitoksen johtajan katsaus

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos on vastannut toisen asteen koulutuksesta kymmenen vuoden ajan. Liikelaitoksen oppilaitoksia ovat Kajaanin lukio ja Kainuun ammattiopisto. Kiinteät toimipaikat sijaitsevat Kajaanissa, Vuokatissa, Kuusamossa ja Vantaalla. Henkilöstöä on ollut päätyneenä toimintavuonna keskimäärin 345,5. KAO:n opiskelijavuositilasto on 2990 ja lukiolla on ollut noin 561 opiskelijaa (netto-opiskelijamäärä). Eläkkeelle jäi 12 henkilöä. Sairauspoissaoloja oli keskimäärin 8,1 päivää työntekijää kohden.

Koulutusliikelaitoksen taloudellinen ja toiminnallinen tulos on erinomainen vuodelta 2022. Ammatillisen koulutuksen rahoituksessa tuloksellisuuden osuus on merkittävässä roolissa, ja Kainuun ammattiopisto on pärjännyt edelleen koulutuksen järjestäjien välisissä vertailuissa hyvin. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän ennakoimattomuus ja kilpailutilanne suhteessa muihin koulutuksen järjestäjiin tuo kuitenkin haasteita tulevaisuuden suunnitteluun. Koulutusliikelaitoksen saama valtionosuusrahoitus on useana toimintavuotena ollut parempi, kuin mitä on osattu arvioida. Vuosittaiset rahoitusvaihtelut voivat olla suuria ja niihin pitää osata varautua myös jatkossa. Keskeistä on oman toiminnan jatkuva kehittäminen.

Kajaanin lukio on vakiinnuttanut kestävänsä taloutensa jo useana edellisenä vuonna saavutetulle vakaalle tasolle. Tervettä talouskehitystä ovat tukeneet erityisesti kohtuullisen hyvä hakijatilanne, vähäinen keskeyttämisten määrä ja kurssitarjottimen kehittäminen sekä kiinteistömenojen jakaminen KAO:n liiketalouden sekä hius- ja musiikkialan koulutuksen kanssa. Puhtaalla valtionosuusrahoituksella toimiminen on kuitenkin haastavaa ja henkilöstöä kuormittavaa. Kajaanissa toteutettavan lukiokoulutuksen kustannukset ovat merkittävästi alle valtakunnan keskitason.

Opiskelijat

Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärät ovat pysyneet hyvällä tasolla jatkuvan haun ja kesäopintojen sekä lisääntyneen oppisopimuskoulutuksen ansiosta. Kajaanin lukion opiskelijamäärä on pysynyt oletetuilla tasoilla. Vuoden 2022 aikana KAO:lla solmittiin oppisopimuksia runsaslukuisesti 1045, mikä on toinen peräkkäinen ennätysvuosi solmittujen oppisopimusten määrässä. Kajaanissa sopimuksia solmittiin 844 ja Kuusamossa 201.

Ammatillisen tutkinnon suoritti yhteensä 1091 opiskelijaa, joista perustutkinnon 660, ammattitutkinnon 378 ja erikoisammattitutkinnon 53 opiskelijaa. Ammatillisen tutkinnon ohella yo-tutkinnon suoritti yhteensä 12 opiskelijaa. Kajaanin lukiossa ylioppilastutkinnon suorittaneita oli yhteensä 184.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoiden keski-ikä on noussut (27 vuotta) ja suuri enemmistö KAO:n opiskelijoista on täysi-ikäisiä. Jatkuva haku on helpottanut merkittävästi opiskelemaan pääsemistä. Keskeyttämisten määrät ovat hieman laskeneet niin KAO:ssa kuin Kajaanin lukiossakin.

Toimitilamuutokset

Koulutusliikelaitoksen toimitiloissa OPPI 5-rakennusta peruskorjattiin vuoden 2022 aikana. Korjaustoimenpiteet valmistuivat loppukesästä 2022.

OPPI 3 asuntolarakennuksen (ns. käärmetalo) purkamisesitykseen on saatu Kajaanin kaupungin rakennusvalvonnalta kielteinen päätös. Syksyn 2021 aikana on käynnistetty asuntolan peruskorjauksen uudelleensuunnittelu. Tämän hankkeen investointiesitys ei edennyt kaupunginhallituksessa ja KAO:n asuntola-asia Opintien ympäristössä odottaa ratkaisua.

Seppälän kampuksen tilaratkaisut ovat myös avoimina. Päärakennuksen purkamisesitykselle on saatu kielteinen päätös. Tilarave on merkittävästi pienentynyt juuri toimistomaisen rakennuksen osalta ja rakennus olisi mahdollista korvata vain neljänneksen nykyrakennuksesta olevalla kiinteistöllä. Navetan peruskorjaus on myös ajankohtainen ja 1890-

Kuusamon kaupungin ja Kajaanin kaupungin yhteistyösopimus koskien toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämistä päivitettiin loppuvuodesta 2022. Kuusamon kaupunki sekä Kajaanin kaupunki ovat tehneet vuonna 2008 yhteistyösopimuksen toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämisluvan siirrosta Kuusamon kaupungilta Kajaanin kaupungille. Sopimuksella turvataan ammatillisen koulutuksen saatavuus ja sen kehittäminen Kuusamossa. Sopimusta on päivitetty vastaamaan tämän päivän tarpeisiin. Sopimus astui voimaan 1.1.2023. KAO Kuusamon toimipaikassa on tällä hetkellä opiskelijoita noin 500.

Koulutusliikelaitoksen pitkäaikainen johtaja Anssi Tuominen siirtyi Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian johtajaksi ja hänen palvelussuhteen viimeinen päivä oli 20. helmikuuta 2022. Vt. liikelaitoksen johtajana kevään 2022 ajan toimi Raimo Sivonen. Koulutusliikelaitoksessa syksyn 2022 aikana tapahtui useita muita henkilöstömuutoksia. Kainuun ammattiopiston pitkäaikainen rehtori, vt. liikelaitoksen johtaja Raimo Sivonen eläköityi 31. elokuuta 2022. Kaupunginhallitus nimesi koulutusliikelaitoksen johtajan avoimen viran hoitajaksi 1. syyskuuta 2022 alkaen toistaiseksi Kainuun ammattiopiston rehtori Anu Kuosmasen. Kainuun ammattiopiston vs. rehtorin tehtävään nimettiin koulutuspäällikkö Raisa Ilkko. Kajaanin kaupungin ja koulutusliikelaitoksen controllor vaihtui myös syksyllä 2022 ja controllerin tehtävässä toimi elokuusta 2022 alkaen Heidi Manninen. Lisäksi koulutusliikelaitoksen kehittämisspäällikön tehtävä on ollut täyttämättä 1. tammikuuta 2022 alkaen entisen kehittämisspäällikön Anu Kuosmasen aloitettua KAO:n rehtorin tehtävässä. Kehittämisspäällikön tehtäviä vuoden 2022 aikana on hoitanut liikelaitoksen johtajan sijaiset Raimo Sivonen ja Anu Kuosmanen.

Koulutusliikelaitoksessa juhlistettiin kuluvana syksynä Kainuun ammattiopiston 60-vuotista taivalta toisen asteen ammatillisena oppilaitoksena. Ammatillisella koulutuksella on Kainuussa pitkät ja vahvat juuret, jotka ulottuvat 125 vuotta taaksepäin Seppälään. Kainuun ammattiopiston historia alkaa Kainuun keskusammattikoulusta, joka avattiin syksyllä 1962. Merkkivuoden juhlinta alkoi KAO Kuusamon toimipaikassa 18. elokuuta 2022 ja jatkui Kajaanissa koko kansan juhlanä Seppälän maalaismarkkinoilla 9.-10. syyskuuta 2022, joissa kävi vieraita kahden päivän aikana noin 12 600. Tämän lisäksi Kajaanissa vietettiin avoimien ovien päivää 4. lokakuuta 2022 ja KAO:n koulusalat järjestivät syksyn aikana oman tempauksensa 60-vuotisen juhlinnan kunniaksi.

KAO 60 - vuotta avoimet ovet ja kutsuvierastilaisuus järjestettiin Kainuun ammattiopistolla Ravintola Kisällissä 5. lokakuuta 2022. Paikalla lämminhenkisessä juhlassa oli omaa henkilöstöä, opettajien ja opiskelijoiden lisäksi myös KAO:n entisiä työntekijöitä, johtokunnan jäseniä sekä edustajia kollegaoppilaitoksista ja työelämäyhteistyökumppaneilta.

Kajaanin kaupunki käynnisti helmikuussa 2022 selvityksen Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun yhteistyön kehittämiseksi ja sama työryhmä selvitti myös Vimpelinlaakson kehittämissiikelaitoksen tilannetta. Kaupunginjohtaja Jari Tolosen helmikuussa asettama Kajaanin toisen asteen koulutuksen selvitys valmistui lokakuussa, ja selvitysraportti luovutettiin kaupunginjohtajalle 5. lokakuuta 2022. Selvitys käynnistettiin osana kaupungin sopeuttamissuunnitelman 2022 laatimista. Tehtävänä oli selvittää Kajaanin koulutusliikelaitokseen kuuluvan toisen asteen koulutuksen, Kainuun ammattiopiston (KAO) ja Kajaanin lukion toiminnan järjestämisen vaihtoehtoja sekä toisen asteen koulutuksen ja Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:n (KAMK) mahdollisia yhteistyöjärjestelyjä. Selvitysryhmän työn ja päätöksenteon tueksi kaupungin tilintarkastusyhteisö KPMG:ltä hankittiin yleisen tason selvitys, jossa käytiin läpi juridisia, verotuksellisia ja taloudellisia näkökohtia sekä muutosten vaikutuksia harkittaessa eri järjestämis- ja yhteistyövaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuutta ja toiminnallisuutta.

Selvitysryhmän näkemyksen mukaan Kajaanin toisen asteen koulutuksen erityisenä vahvuutena oli ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen välinen tiivis yhteistyö, josta myös tulevaisuudessa tulisi pitää erityistä huolta. Nykyinen liikelaitosmalli tai molempien toisen asteen oppilaitosten siirtyminen sivistystoimialalle ovat toisen asteen koulutuksen yhteistyön näkökulmaa korostavan valtakunnallisen linjauksen mukaisia ratkaisuja, mutta henkilöstön kuulemisen perusteella ryhmä suositti Kajaanin oppilaitosten toiminnan jatkamista nykyisellä liikelaitosmallilla.

Kajaanin kaupunginhallitus käsitteli 15. marraskuuta 2022 kokouksessa toisen asteen koulutuksen selvitystä ja sen myötä esiin nousseita kehittämisehdotuksia ja selvitys merkittiin tiedoksi. Lisäksi Kajaanin kaupunginhallitus käsitteli 22. marraskuuta 2022 kokouksessa koulutusliikelaitoksen johtajan virantäyttöä. Kaupunginhallitus julisti Koulutusliikelaitoksen johtajan viran julkisesti haettavaksi ja haku-aika tehtävään oli 27.12.2022 saakka.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä käynnistyi hanke, minkä tavoitteena oli kehittää lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen yhteistyötä. Samassa hankkeessa käsiteltiin myös ammatillisen koulutuksen mahdollista

rahoitusuudistusta ajatellen oppivelvollisuuden sekä jatkuvan oppimisen rahoituksen eriyttämistä. Tavoitteena oli toteuttaa uudistukset jo nykyisellä hallituskaudella ja hankkeen määräaika oli 23. kesäkuuta 2022. Tulevaisuuteen esitettiin toimenpide-ehdotukset, joilla varmistetaan lukio- ja ammatillisen koulutuksen saatavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on myös varmistaa oppivelvollisten koulutuksen hyvä saavutettavuus ja laatu sekä vastata jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Jatkuvan oppimisen rahoituksen perusteita ammatillisessa koulutuksessa todennäköisesti tullaan muuttamaan vastaamaan työikäisen väestön tarpeita, samalla yksinkertaistaen järjestelmää. Koulutusliikelaitos toimii nykyisellään tiiviissä yhteistyössä toisella asteella lukion ja ammatillisen koulutuksen kanssa ja tältä osin jo kehittämissuositusten mukaisesti.

Toyotan järjestämislupa siirtyi KAO:lle. Toyota Auto Finland Oy haki 22. elokuuta 2022 opetus- ja kulttuuriministeriön sille myöntämän ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan peruuttamista. Hakemuksen peruuttaminen haettiin siten, että peruutettavan luvan tehtävät ja sisältö siirretään kokonaisuudessaan 1. tammikuuta 2023 lukien Kajaanin kaupungille ja Kainuun ammattiopistolle. Opetus- ja kulttuuriministeriö antamallaan erillisellä päätöksellään (VN/22876/2022) päätti peruutettavan luvan tehtävien ja sisällön siirtämisestä Kajaanin kaupungille. KAO on erikoistunut automaahantuojien jälleenmyyjien henkilöstön tutkintoon johtaviin koulutuksiin koko valtakunnan alueella (vastuu-toimija Vantaan toimipaikka).

Kainuun ammattiopistolla Kajaanissa ja Vuokatissa järjestettiin Toyotan kummikoulutapahtuma 13.-14. lokakuuta 2022, jossa paikalla oli ammatillisen koulutuksen Toyota Finland kummikoulut: 9 koulutuksen järjestäjää ja 30 osallistujaa sekä Toyotan maahantuojien edustus.

Liikelaitoksen kymmenes toimintavuosi onnistui muutoksiin nähden hyvin. Omasta puolestani haluan kiittää koko henkilökuntaa yhteistyöstä ja tuesta kuluneena vuotena. Kulunut vuosi 2022 ei ole ollut liikelaitokselle ja sen henkilöstölle helppo, johtuen muutoksista, selvityksestä ja sen myötä muodostuneesta epätietoisuudesta. Toivotaan koulutusliikelaitoksen tulevalle vuodelle uusia tuulia ja hyvää, positiivista virettä. Kiitos kaikille yhteistyöstä!

Anu Kuosmanen

vt. koulutusliikelaitoksen johtaja

1.2 Liikelaitoksen hallinto

Kajaanin kaupungin ylläpitämä koulutusliikelaitos on aloittanut toimintansa vuonna 2013. Koulutusliikelaitos järjestää toisen asteen lukiokoulutusta (Kajaanin lukio) ja ammatillista koulutusta (Kainuun ammattiopisto). Lukiokoulutuksella on toimipaikka Kajaanissa ja ammatillisella koulutuksella Kajaanissa, Kuusamossa, Vantaalla ja Vuokatissa.

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen organisaatio 1.9.2022

Kuva: Koulutusliikelaitoksen organisaatio 31.12.2022.

Esihenkilömuutokset vuonna 2022

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen johtaja 20.2. saakka
 Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen vt. johtaja 21.2.-31.8.
 Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen vt. johtaja 1.9. alkaen
 Kainuun ammattiopiston rehtori 1.1.-31.8.
 Kainuun ammattiopiston vs. rehtori 1.9. alkaen
 Kainuun ammattiopiston vs. koulutus-päälikkö 1.9. alkaen
 Kainuun ammattiopiston liiketoiminnan koulutus-päälikkö 21.2. alkaen
 Kainuun ammattiopiston asiakkuuspäälikkö 1.2. alkaen

Tuominen Anssi
 Sivonen Raimo
 Kuosmanen Anu
 Kuosmanen Anu
 Ilkko Raisa
 Ylitalo Heli
 Rimpiläinen Osmo
 Manninen Mirva

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen toimintaa säätelevät lukiokoulutuksesta ja ammatillisesta koulutuksesta annetut lait ja asetukset sekä muut ammatillista ja lukio-opetusta koskevat säädökset ja määräykset, Kajaanin kaupungin hallintosääntö ja koulutusliikelaitoksen johtokunnan hyväksymä toimintasääntö.

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos

Liikelaitoksella on oma johtokunta, jonka kautta kaupunki toteuttaa omistajaohjaustaan. Johtokunnassa on edustajat myös Kuusamosta, Kuhmosta/Suomussalmelta. Liikelaitoksen johdon muodostavat johtokunta, liikelaitoksen johtaja ja tulosalueiden johtajat/rehtorit (lukio ja ammatillinen koulutus). Liikelaitoksen tulosalueet ovat ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen tulosalueet. Liikelaitoksen sisällä toimii kaksi oppilaitosta: Kajaanin lukio ja Kainuun ammattiopisto ja lisäksi erillisenä yksikkönä, kilpailuneutraalilla tavalla toimiva kaupungin omistama liikelaitoksen tytäryhtiö Edukai Oy.

Vaalikauden 2021-2023 johtokunnan jäsenet

Kajaanin kaupunginhallituksen päätöksellä 28.9.2021 § 215, vaalikaudella 2021-2023 toimii seuraavista jäsenistä ja varajäsenistä koostuva johtokunta.

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Raimo Tornberg, pj (Kajaani)	Mika Heikkinen (Kajaani)
Anne Koski-Heikkinen, varapj (Kuusamo)	Tomi Meriläinen (Kuusamo)
Elina Kempainen (Kuusamo)	Hannu Ervasti (Kuusamo)
Valtteri Arffman (Kajaani)	Jyrki Lesonen (Kajaani)
Piritta Korhonen (Kajaani)	Peppiina Hakkarainen (Kajaani)
Juho Leinonen (Kajaani)	Jaakko Perhovaara (Kajaani)
Pirra Keränen (Kajaani)	Leena Törrö (Kajaani)
Johanna Saarivaara (Kajaani)	Senni Kela (Kajaani)
Mikko Polvinen (Kuhmo)	Terttu Huttu-Juntunen (Suomussalmi)
Minna Keränen, henkilöstön edustaja (Kajaani)	Eira Piipponen (Kajaani)
Auli Halonen, kh:n edustaja (Kajaani)	

1.3 Taloudellinen kehitys

Koulutusliikelaitoksen taloustilanne vuonna 2022 oli hyvä. Liikelaitoksen tilinpäätöksen mukainen ylijäämä on 2 136 146 €.

Koulutusliikelaitoksen liikevaihdon toteuma oli 34,3 M €, josta valtionosuudet olivat suurin tuloerä (32,5 M €, 94 % liikevaihdosta). Tuloksellisuuteen perustuva ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä on suosinut KAO:a rahoitusjärjestelmän uusimisesta asti (2018). Ammatillisen koulutuksen rahoitusta jaetaan erillisillä lisärahoitushauilla pitkin vuotta. Vuonna 2022 KAO on saanut kahdesta erillisestä lisärahoituksesta yhteensä 1 285 474 €. Ensimmäisessä lisäsuoritepäätöksessä KAO sai perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta opettajien ja ohjaajien sekä opetuksen tukitoimiin ja oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun 933 491 €. Toisessa lisäsuoritepäätöksessä KAO:lle myönnettiin tavoitteellisia opiskelijavuusia lisää yhteensä 51 opiskelijavuotta ja harkinnanvaraista korotusta koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin yhteensä 351 983 €. KAO:n valtionosuudet olivat yhteensä 28,6 M €. KAO:n valtionosuus pieneni edelliseen vuoteen noin 580 t. € (-2,0 %). Liikelaitokselle tehtiin syksyllä valtionosuuksiin talousarvioimuutos vastaamaan OKM:n elokuun päätöksen mukaista valtionosuutta.

Lukion lopullinen valtionosuuskertymä oli 3,9 M €. Lukion valtionosuus kasvoi edellisestä vuodesta 9,6 %. Lukio sai valtion erityisavustusta koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin yhteensä 131 100 euroa.

Liikelaitoksen liiketoiminnan muiden tuottojen toteuma sisältää erilaisia hanketuloja, tukia ja avustuksia, kurssimaksuja sekä muita pienempiä toimintatuottoja. Niiden kokonaistoteuma oli 1,8 M € ja tuotot kasvoivat edelliseen vuoteen 10 %.

Liikelaitoksen kustannuksista aine- ja tarvikeostot olivat 8,8 % alle budjetin. Kustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen 3,2 %. Palveluiden ostojen osalta kokonaiskustannukset jäivät myös selvästi alle talousarvion (7,9 %). Palvelujen ostoissa kasvu edelliseen vuoteen on ollut maltillinen + 1,6 %. Säästöä on syntynyt erityisesti henkilöstön matkustus, majoitus ja ravitsemuspalveluissa. Opiskelijoille maksettujen ateriakorvausten toteuma oli myös selvästi alle budjetoidun.

Yhteisten kustannusten osuutta liikevaihtoon verrattuna on pyritty pitämään lähellä 10 %. Vuonna 2021 osuus oli 14 % ja kuluneena vuonna osuus pysyi 14 prosentissa.

Henkilöstökulujen osalta koulutusliikelaitoksen talousarvioon oli varattu 20,3 M€. Koko liikelaitoksen osalta henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti. Lukion osalta henkilöstökulujen toteuma ylitti budjetin noin 4 %. Henkilöstömenot kokonaisuudessaan pysyivät maltillisena edelliseen vuoteen verrattuna ja kasvu oli 1,3 %. Kasvua selittää

osaltaan vuoden 2022 aikana solmittu palkkaratkaisu kuntasektorille, mikä nosti henkilöstön palkkoja 2,5 % (1.6.2022 alkaen yleiskorotus 2 % ja 1.10.2022 järjestelyerä 0,5 %). Henkilöstökustannusten osuus suhteutettuna liikevaihtoon oli 58,9 %.

Liiketoiminnan muut kulut olivat yhteensä noin 5,9 M €, josta suurin osuus ovat vuokratulot (toimitilat, leasingit ja muut vuokrat 95 %). Kokonaisvuokratulot olivat yhteensä 5,6 M €, laskua edelliseen vuoteen 4,1 %. Toimitilojen vuokratulot ovat pienentyneet edellisestä vuodesta 4,7 %. Leasinglaitteiden vuokratulot ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna 14,6 %. Leasinglaitteiden määrä on kasvanut maksuttoman oppivelvollisuuden myötä.

Koulutusliikelaitoksen poistojen määrä on pienentynyt edelliseen vuoteen verrattuna 6,9 %. Kuluneen vuoden osalta investoinnit toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti (TA 900 t. €, TOT 914 t.€). Käyttöomaisuudesta on alaskirjattu vuoden lopussa pieniä alle 5 000 euron käyttöomaisuuskohteita, yhteensä 67 051 €.

Liikelaitoksen varsinaisen toiminnan tulos on noin 1,7 miljoonaa € ylijäämäinen. Liikelaitoksen kehittämisrahastoa käytettiin vuoden aikana 42 887 euroa. Poistoero ja rahastonvähennyskirjaukset ovat tulosvaikutukseltaan yhteensä 457 t. €.

Liikelaitoksen kuluneen vuoden 2,1 M €:n ylijäämäinen tulos on jatkoa liikelaitoksen onnistuneelle talouden hallinnalle, johtamiselle ja pitkäjänteiselle työlle varsinkin ammatillisen koulutuksen mahdollisiin rahoitusvaihteluihin varautumisessa. Taloudellisten puskureiden olemassaolo antaa luottoa myös tulevaan vuoteen. Vuoden 2023 varsinaisen rahoituspäätös julkaistiin joulukuussa 2022. Kainuun ammattiopiston rahoitus näyttäisi kasvavan viime vuoteen verrattuna. Tulevan vuoden aikana tehtävät lisärahoituspäätökset voivat vielä parantaa tilannetta, mutta riskinä on jo useamman vuoden ajan nähty kelluva rahoitusjärjestelmä ja mahdolliset merkittävätkin erot varainhoitovuosien välisessä rahoituksessa. Lukion rahoitusosuus näyttäisi myös kasvavan ensi vuonna.

1.4. Olennaiset tapahtumat

- Koulutusliikelaitoksen henkilöstöpäivä pidettiin 21.1.2022.
- Koulutusliikelaitoksen esihenkilöt olivat mukana POJO (positiivinen johtaminen) -hankkeessa ja henkilöstölle oli tarjolla hankkeeseen liittyviä koulutuksia. Lukion johtoryhmä osallistui PoJo-valmennukseen.
- Positiivinen organisaatio – työyhteisökysely toteutettiin 12/2022.
- Liiketoiminta, hius- ja kauneudenhoito ja musiikkialan tulosityksikön määräaikaisessa koulutuspäällikön virassa aloitti Osmo Rimpiläinen.
- Asiakkuuspäällikön määräaikaisessa tehtävässä aloitti Mirva Manninen.
- Koulutusliikelaitoksen johtaja Anssi Tuominen siirtyi toisen organisaation palvelukseen ja koulutusliikelaitoksen vt. johtajina toimivat Raimo Sivonen ja Anu Kuosmanen.
- Kainuun ammattiopistossa 1.9.2022 alkaen vs. rehtorina toimi Raisa Ilkko ja sosiaali-, terveys, kasvatus- ja liikunta-alan vs. koulutuspäällikkönä Heli Ylitalo.
- Kainuun ammattiopisto täytti 60-vuotta, jota juhlistettiin monin eri tavoin yhdessä opiskelijoiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.
- Kainuun ammattiopiston opiskelijoita ja henkilökuntaa osallistui Taitaja-semifinaaleihin ja finaaliin sekä SakuS-tars- ja Saku ry:n kisoihin.
- Kajaanin lukion opiskelijoita osallistui MAOL:n kansallisiin neljän tieteen kisojen loppukilpailuihin.
- Kevään yhteishaussa lukion ensisijaisia hakijoita/aloituspaikka 1,01, KAO:ssa 0,84.
- Hakupalvelu Kompassi ja Kohtaamo -toiminta aloittivat.
- KAO Kuusamossa aloitettiin uutena liikunnanohjauksen perustutkinto.
- Kainuun ammattiopistolle siirtyi tutkinnon järjestämislupa Toyota Finland Oy:ltä.
- Kainuun ammattiopisto osallistui kestävän kehityksen sertifikaattien uusimisen ja auditointiin. Sertifiointi laajentui kattamaan koko oppilaitoksen toiminnan ja päivittyi uusien kestävän tulevaisuuden indikaattoreiden mukaiseksi.
- Koulutusliikelaitoksen opiskelijoita ja henkilökuntaa osallistui Vuokatissa EYOF-kisojen järjestelyihin monialaisesti sekä Kuusamossa Ruka Nordic tapahtumaan.
- Kainuun ammattiopistossa järjestettiin hyvinvointivirtaa -tapahtuma sekä kestävän kehityksen viikko.

- Kajaanin kaupungin käynnistämä toisen asteen koulutuksen selvitys valmistui 5.10.2022.

1.5. Liikelaitoksen henkilöstö

Kajaanin koulutusliikelaitoksen henkilöstövahvuus vuonna 2022 oli yhteensä 326,3 HTV 2:a, jossa nousua edellisestä vuodesta 6,3 HTV 2:n verran.

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2022 tilanteen mukaan oli 351 henkilöä (338 hlöä v. 2021). Palvelussuhteiden määrä on vaihdellut kuukausittain, minimissään 332 henkilöä ja maksimissaan 350 henkilöä. Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen henkilöstöstä työskenteli 31.12.2022 toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa 276 henkilöä (79 %), määräaikaisessa palvelussuhteessa 75 henkilöä (21 %). Virkasuhteessa työskenteli 274 ja työsuhteessa 77 henkilöä. Palvelussuhteista 317 oli kokoaikaista, 27 osa-aikaista ja 7 sivutoimista. Palveluksessa olevan henkilöstön sukupuolijakauman mukaan koulutusliikelaitoksessa työskenteli 162 miestä (46 %) ja 189 naista (54 %). Henkilöstön keski-ikä oli 49,9 vuotta. KVTES työehtosopimusalan piirissä työskenteli 74 henkilöä, Teknisessä 2, OVTES:n sopimusallalla 272 ja Soten 3 henkilöä.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 16,5 miljoonaa euroa (50 565 €/HTV 2) ja henkilöstökulut henkilösivukuluihin yhteensä 20,26 miljoonaa euroa (19,98 milj. euroa v. 2021). Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta oli 58,9 %, nousua 1,17 prosenttiyksikköä vuoteen 2021 verrattuna. Poissaolot palkattomien yksityisasioiden vuoksi nousi 230 työpäivällä vuoteen 2021 verrattuna (282 työpäivää v. 2022). Vuoden aikana eläkkeelle siirtyi 12 henkilöä ja pääsääntöisesti tilalle on palkattu uusia työntekijöitä.

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen koulutuspäiviä kertyi yhteensä 353 kalenteripäivää (505 pv v. 2021). Osaamisen kehittämisen kokonaiskustannukset olivat 133 323 euroa, 0,39 % liikevaihdosta (134 609 euroa v. 2021). Henkilöstö on kehittänyt omaehtoisesti osaamistaan mm. pedagogisilla koulutuksilla ja muilla alansa kuuluvilla erikoistumiskoulutuksilla. Henkilöstön omaehtoista koulutusta on tuettu kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Kainuun ammattiopiston henkilöstöä on osallistunut tiimioppimisen valmennuksiin, työssä tarvittaviin kortti- ja passikoulutuksiin, hätäensiapukoulutuksiin ja muihin käytännön opetus- ja ohjausasioihin liittyviin ja alakohtaisiin substanssikoulutuksiin. Käytännön opetus- ja ohjausasioihin liittyviä koulutuksia, joihin KAO:lta on osallistuttu ryhmänä, ovat olleet digiope erikoistumisopinnot sekä tuen tarpeen tunnistamiseen ja tuen tarjoamiseen liittyvä koulutus. Kuusamossa koko henkilöstölle suunnattu Positiivinen psykologia työhyvinvoinnin kehittäjänä -koulutus jatkui keväällä 2022. Koulutusliikelaitoksen esihenkilöt osallistuivat esihenkilöille suunnattuun Positiivinen johtaminen -koulutukseen keväällä 2022. Syksyllä lukion johtoryhmä aloitti oman valmennuksensa ja myös koko henkilöstö osallistui saman teeman koulutukseen. Lisäksi lukion henkilöstö on osallistunut oman alansa koulutuksiin.

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksessa huolehditaan hyvin lakisääteisestä työhyvinvointi- ja työsuojelutoiminnasta sekä tuetaan omaehtoista työhyvinvointia monipuolisesti. Koulutusliikelaitoksen sairauspoissaolotyöpäivien määrä lisääntyi edelleen, ollen nyt keskimäärin 8,1 työpäivää/HTV (2021 3,9 tp/HTV). Työpäivissä mitattuna sairauspoissaolot nousivat 113 % (v. 2022 2649 tp, v. 2021 1246 tp) ja sairauslomien palkkakustannukset nousivat 182 648 euroa, 95 % (v. 2022 374 379 e/v; v. 2021 191 731 e/v). Työhyvinvointia on tuettu lähinnä henkilöstökerhon toimintojen avulla sekä liikunta- ja kulttuurietu ePassilla. Henkilöstöllä on mahdollisuus käyttää myös työnantajan liikuntatiloja harrastus- ja virkistyskäyttöön. Koulutusliikelaitoksessa tehdään jatkuvaa yhteistyötä työterveyshuollon kanssa sairauspoissaolojen ennaltaehkäisemiseksi ja ennaltaehkäisyn kehittämiseksi.

1.6. Ympäristöasiat

Koulutusliikelaitoksen visio 2025 on ”Innostuksen ja kestäväen kehityksen lähde”.

Toimimme kestäväällä tavalla, huolehtien opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnista. Huomioimme toiminnassa kestäväen kehityksen periaatteet kaikilla osa-alueilla: opetuksessa, toimintakulttuurissa ja johtamisessa. Olemme jatkossakin kestäväen kehityksen sertifioitu oppilaitos.

Kajaanin lukio on valmistautunut OKKA-säätiön kestävän kehityksen sertifiointiin. Lukion henkilöstö on tehnyt toiminnan itsearviointia, jolla valmistaudutaan ulkoiseen auditointiin ja sertifiointiin. Auditointi ja sertifiointi toteutetaan vuonna 2023. Kestävän kehityksen teemoja käsitellään jatkuvasti eri oppiaineissa. Kajaanin lukio tekee sidosryhmäyhteistyötä kestävän kehityksen osalta muun muassa Kajaanin Mamsellin kanssa. Lukiolla on kestävän kehityksen tiimi.

Kainuun ammattiopisto (KAO) on tehnyt OKKA-säätiön kestävän kehityksen sertifikaattityötä vuodesta 2012 alkaen. Edellisen kerran sertifikaatin uusimiseen ja ulkoiseen auditointiin valmistauduttiin itsearvioinneilla 2021 vuoden syksyllä ja ulkoinen auditointi tehtiin keväällä 2022. Itsearvioinnin ja auditoinnin yhteydessä tehtiin kestävän tulevaisuuden indikaattoreiden teemoihin liittyvä koko KAO:n kehittämissuunnitelma, jonka toteutumista seurataan jatkuvasti. OKKA-säätiön hallitus vahvisti 15.12.2022 kokouksessaan KAO:n kestävän kehityksen sertifikaattien uusimisen seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Sertifikaatti kattaa koko oppilaitoksen toiminnan. Samalla sertifiointi päivittyi uusien kestävän tulevaisuuden indikaattoreiden mukaiseksi.

KAO:n kestävän kehityksen työ on jatkuvaa kehittämistä, eikä keskity pelkästään auditointeihin. Kestävä kehitys on jatkossakin osa normaalia toimintaa oppilaitoksessa. KAO on vakiinnuttanut toimintaansa kaksi kertaa vuodessa pidettävät kestävän kehityksen teemaviikot. Kestävän kehityksen teemaviikoilla opiskelijat osallistuvat erilaisiin ekologisiin, taloudellisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin teemoihin liittyviin työpajoihin ja ohjelmiin. Opiskelijat myös itse tuottavat viikkojen sisältöä. KAO tekee sidosryhmäyhteistyötä kestävän kehityksen teemoissa mm. Jätehuollon kuntayhtymä Ekokymppin ja Kajaanin Mamsellin kanssa. KAO:lla on kestävän kehityksen tiimi, johon kuuluu edustajat koulutusaloilta. Tiimi kokoontuu säännöllisesti koordinoiden kestävän kehityksen toimintaa KAO:n kestävän kehityksen koordinaattorin koollekutsu-
mana.

KAO:lla on aloitettu valtakunnallisten tutkinnon perusteiden pohjalta koulutusaloita vastaavien vastuullisuuden osaamisluopauksen työstäminen. Osaamisluopaukset perustuvat kyseisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksiin. Osaamisluopaukset ovat konkreettisia lupauksia, joita oppilaitos antaa työelämälle ja opiskelijalle siitä, että mitä kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teemojen osaamista opiskelija saa. KAO:n ravintola- ja cateringala on saanut osaamisluopaukset valmiiksi.

KAO on mukana valtakunnallisessa ammatillisen koulutuksen vihreän siirtymän edistämistyössä sekä valtakunnallisen kestävyystiekartan laatimisessa. KAO on sitoutunut mittaamaan ja seuraamaan hiilijalanjälkeään. Mittaamiseen tarvittavien tietojen kerääminen on aloitettu KAO:lla vuonna 2022 Kajaanin toimipaikassa.

1.7. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muut toiminnan kehittämiseen vaikuttavat seikat

Koulutusliikelaitoksen keskeisimmät epävarmuustekijät ja riskit liittyvät tiloihin ja niihin kytkeytyviin korjausinvestointeihin. KAO:n Opintien ja Seppälän asuntoloiden kunto on heikko. Opintien asuntolatilanne odottaa ratkaisua, tällä hetkellä lisäasuntolapaikkoja on vuokrattu Kajaanin Pietarilta. Seppälän kampuksen kiinteistöt ovat vanhoja ja vaativat toimenpiteitä, joiden osalta tulee tehdä kokonaissuunnitelma tuleville vuosille.

Kainuussa lähes joka alalla on työvoimapula, mikä näkyy myös opettajien saatavuusongelmana tietyillä aloilla. Erityisesti teknologia-aloille ja yhteisiin aineisiin on vaikea löytää pedagogisesti päteviä opettajia. Tämä on epävarmuustekijä nyt ja tulevaisuudessa. Kuluneen vuoden aikana epävarmuustekijänä näyttäytyi myös koulutusliikelaitoksen johtamisen rakenne ja hallintomallin tulevaisuus. Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät riskiarvioineen ja toteutumineen on kuvattu kohdassa 2.2. Riskienhallinta.

2 Talousarvion toteutumisvertailu

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelulinjaukset

Palvelulinjaus	Toteutunut 2022	Tila
Perustehtävä: Tarjoamme kaikille mahdollisuuden osaamisen jatkuvaan kehittämiseen ja oppimiseen.	<p>KAOn koulutustarjonta on pysynyt monipuolisenä Kainuussa, Koillismaalla ja muualla Suomessa.</p> <p>Uutena avauksena on liikunnanohjauksen pt Kuusamossa 8/2022.</p> <p>Oppisopimuskoulutuksen määrä kasvanut entisestään ja kuvastaa hyvää työllisyystilannetta ja tehtyä työelämäyhteistyötä</p> <p>Jatkuva haku koulutuksiin toimii ympäri vuoden ja prosessia on kehitetty. Jatkuvan haun tueksi on aloitettu hakupalvelu-toiminta.</p> <p>Kajaanin lukio on pysynyt kiinnostavana haku-kohteena ja valtakunnallinen erityistehtävä musiikissa tarjoaa mahdollisuuden syventää osaamista. Aikuislinja tarjoaa kaikille mahdollisuuden lukio-opintoihin.</p>	<p>Toteutuksessa</p> <p>●</p>
Visio: Innostuksen ja kestävän kehityksen lähde.	Koko KAO saanut kestävän kehityksen sertifikaatin ja on aloittanut valtakunnallisten tutkinnon perusteiden pohjalta koulutusala-kohtaisten vastuullisuuden osaamislupausten työstämisen. Kajaanin lukion kestävän kehityksen sertifikaatti - prosessi meneillään.	<p>Toteutuksessa</p> <p>●</p>
Arvot: Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys, hyvät tavat.	<p>KAOn oppilaskunta- ja tuutoritoiminta käynnistynyt ja vakiintunut hyvin ja opiskelijatapahtumia järjestetty ympäri vuoden. Yksilöllisen tuen tarpeisiin on aloitettu Kohtaamo -toiminta.</p> <p>KAOn opiskelijoita osallistuu Taitajat- ja Saku-toimintaan valtakunnallisesti.</p> <p>Kajaanin lukion opiskelijakunta- ja tuutoritoiminta on jatkunut aktiivisena.</p>	<p>Toteutuksessa</p> <p>●</p>
<p>Strategiset tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ihmisläheinen organisaatio ja johtaminen • Pedagogiikan uudistaminen • Työelämä- ja korkeakoulu-yhteistyön vahvistaminen 	<p>KLL ollut mukana positiivinen johtaminen hankkeessa ja on aloitettu KAOn esihenkilöiden ja lukion johtoryhmän PoJo- valmennus.</p> <p>KAOn pedagogisten prosessin aktiivinen kehitystyö on aloitettu.</p>	<p>Toteutuksessa</p> <p>●</p>

<ul style="list-style-type: none"> Itseohjautuvuuden ja vuorovaikutustaitojen tukeminen 	<p>Jatkettu koulutusliikelaitoksen johdon katselmuksia yksiköittäin, tavoitteiden saavuttamisen tarkastelua ja toiminnan kehittämistä (v. 2022 teemana KAOssa HOKS- prosessi)</p> <p>Aloitettu uutena KAO:n esihenkilöiden viikkopalaverit arjen asioiden johtamiseen, lisännyt tiedonkulkua ja vuorovaikutusta, mikä on antanut tukea yksikköjen toiminnan johtamiseen.</p> <p>Kajaanin lukiossa on keskitytty opetussuunnitelman jalkauttamiseen ja pedagogisen tuen prosessien kehittämiseen.</p>	
--	--	--

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Tavoite 2022	Toteutunut 2022	Tila
Tuottovaatimus	Peruspääoman korko.	1 500 €	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä	Ylijäämä ennen varauksia > 0	Tilikauden ylijäämä ennen varauksia 1 679 124 € ja tilikauden ylijäämä varausten jälkeen 2 136 146 €	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Hyvää elämää älykkäässä kaupungissa

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2022	Toteutunut 2022	Tila
Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kainuussa ja Koillismaalla.	KAO:n yhteishaun 1. sijaiset hakijat	> 520	555	Toteutuu
Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kainuussa ja Koillismaalla.	KAO:n jatkuvassa haussa hakeneiden henkilöiden määrä vuodessa	> 1800	Eri hakijoita oli yli 1900 henkilöä.	Toteutuu
Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kainuussa ja Koillismaalla.	Kajaanin lukion 1. sijaisia hakijoita	> 180	195	Toteutuu
Koulutusliikelaitos hyödyntää käyttäjälähtöistä teknologiaa.	Opiskelijapalautekyselyn kohta 6. Opetustilat, välineet, työpaikat, digitaaliset ja muut	> 4,2	4,2	Toteutuu

	oppimisympäristöt edistävät oppimistani. Vastaus asteikko 1-5.			
--	---	--	--	--

Resurssiviisautta luontokaupungissa

Koulutusliikelaitos toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	Olemme kestävän kehityksen sertifioitu koulutusliikelaitos (OKKA-säätiö).	Kaikkien yksiköiden sertifiointi ja niiden päivittäminen.	KAO:lla uusintasertifiointi suoritettu. Lukiolla sertifiointiprosessi on käynnissä.	Toteutuu osittain ☒
Koulutusliikelaitos käyttää tiloja tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.	Tilojen käyttöaste	Käyttöasteen seurannan toteutus.	Tilojen käyttöasteelle ei ole seurantaa.	Ei toteudu ☐

Tulevaisuus nuorissa

Opiskelijamme viihtyvät ammattiopistossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Opiskelijapalauttekyseleyn päätökysely, kohta 31. Suositteletko oppilaitosta? (1-10)	> 8,5	8,4	Ei toteudu ☐
Opiskelijamme viihtyvät lukiossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Lukion opiskelijakysely: Voin suositella Kajaanin lukiota muille.	Päätökyselyn ja Tulokyselyn vastausten keskiarvo yli 4,2	4,1	Ei toteudu ☐
Opiskelijamme viihtyvät ammattiopistossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Opintojen keskeyttäminen KAOssa (Koski-palvelusta katsotaan eronneeksi) Katso-taan eronneeksi sisältää kaikki eroamiset, kuten alanvaihdot.	< vuonna 2021	Eroprosentti 2021 oli 12,6%. Eroprosentti 2022 oli 10,7%.	Toteutuu ☒
Opiskelijamme viihtyvät lukiossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Opintojen keskeyttäminen lukiossa. (Vipusesta katsottu eronneeksi %)	Eroprosentti on vuositasolla pienempi kuin koko Suomen lukioiden eroprocentti.	Koko suomen eroprocentti 9,7 % ja Kajaanin lukion eroprocentti 3,8 %.	Toteutuu ☒
Opiskelijamme viihtyvät ammattiopistossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Opiskelijapalautteen päätökyselyn opiskelijan hyvinvointi kategorian kysymysten vastausten keskiarvo (1-5) Koen, että kiusaamiseen, syrjintään tai häirintään puututaan. Minulla oli halutesani mahdollisuus osallistua	> 4,2	4,1	Ei toteudu ☐

	<p>oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen.</p> <p>Opiskelijoita kohdeltiin yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.</p> <p>Opiskeluhoiltopalvelut olivat tarvittaessa käytettävissä (esimerkiksi terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).</p> <p>Opiskeluympäristöni oli turvallinen.</p>			
Opiskelijamme viihtyvät lukiossa ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	Tulo- ja päättökyselyiden Ilmapiiri-osien kysymysten keskiarvo.	> 4,0	4,1	Toteutuu

Osaajista elinvoimaa

Koulutustarjontamme on laaja-alaista ja se palvelee aluetta ja yksittäistä asiakasta	<p>Suoritettujen ammatillisten tutkintojen lukumäärä</p> <p>Suoritettujen ammatillisten tutkinnon-osien lukumäärä</p> <p>Suoritettujen ylioppilastutkintojen lukumäärä</p>	> 2021	<p>2021 Tutkintoja 1056</p> <p>2022 Tutkintoja 1092</p> <p>2021 Tutkinnon osia 8106</p> <p>2022 Tutkinnon osia 8250</p> <p>2021 Ylioppilastutkintoja 153</p> <p>2022 Ylioppilastutkintoja 185</p>	Toteutuu
Opiskelijat työllistyvät opintojen päätyttyä tai jatkavat opintojaan.	Opiskelijapalautteen päättökysely: Oma arviot tulevast tilanteestasi koulutuksen jälkeen. Vastauksena: Töissä tai jatko-opinnoissa	> 83%	90,0 %	Toteutuu
Opiskelijat työllistyvät opintojen päätyttyä tai jatkavat opintojaan.	Lukion opiskelijoiden sijoittuminen töihin tai jatko-opintoihin	> 83 %	82,8 % 1 v tutkinnon jälkeen vuodelta 2020 on tuorein saatavilla oleva tieto.	Ei toteudu
Koulutustarjontamme on laaja-alaista ja se palvelee aluetta ja yksittäistä asiakasta	Työelämäpalautteen keskiarvo (1-5)	> 4	<p>Työpaikkaohjaajakysely 4,2</p> <p>Työpaikkakysely 4,0</p>	Toteutuu

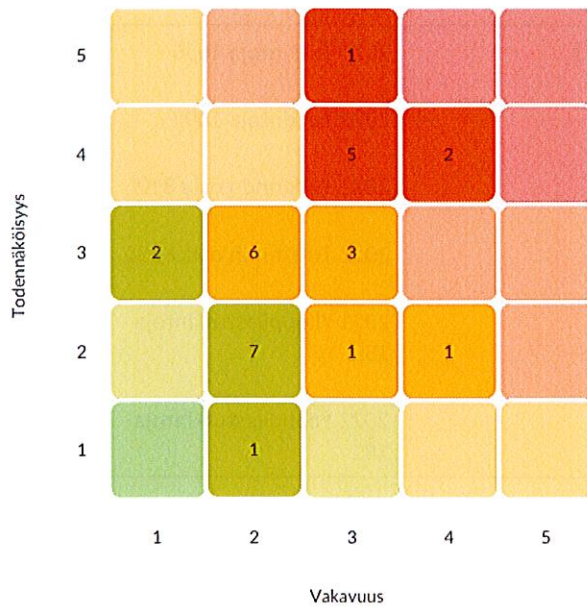
			Molempien eri kyselyiden vastausten keskiarvo 4,1	
--	--	--	---	--

2.2 Riskienhallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Kuvaaja osoittaa riskien lukumääriä.

Merkittävimmät riskit:

Kohde	Riski	RL	↓	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Asuntoloiden kuntoon liittyvien korjausinvestointien laukeaminen	16		Seurannassa	33%	
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Osaavan työvoiman saatavuus.	16		Seurannassa	0%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Koulutusliikelaitoksen johtamisen rakenne ja hallintomallin tulevaisuus on epäselvä.	15		Seurannassa	0%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Organisaation johdon varahenkilöjärjestelmä on haavoittuvainen. Osaaminen ja vastuut ovat yksittäisten ihmisten varassa.	12		Seurannassa	0%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Opetustoiminta ja siihen liittyvien prosessien tasalaatuisuus.	12		Seurannassa	0%	
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuosittaiset heilahtelut.	12		Seurannassa	0%	1 kpl
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Kiinteistöjen määrä ja käyttöaste ei ole taloudellisesti kannattavalla tasolla.	12		Seurannassa	0%	
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Alueen työvoimapulaan vastaaminen.	12		Seurannassa	0%	
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Kiinteistöjen sisäilma.	9		Seurannassa	50%	
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Työn vaatavuudet kasvavat ja voi aiheuttaa osalle henkilöstöä jaksamisen haasteita.	9		Seurannassa	0%	
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Tietohallinnon uudelleen organisoinnin vaikutukset kokonaisuuden hallintaan ja kustannuksiin.	9		Seurannassa	50%	1 kpl

2.3 Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 2022
Päätöksentekoprosessi	Toimitaan 2020 päivitetyn toimintäsäännön, sekä Kajaanin kaupungin hallintäsäännön mukaisesti.	Toteutunut suunnitellusti.
Henkilöstöasiat	Noudatetaan voimassa olevia työehtosopimuksia ja Kajaanin kaupungin ohjeistuksia. Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut. Koulutusliikelaitoksen uudessa organisaatiossa toimii pedagoginen suunnittelija, jonka tehtäviin kuuluu liikelaitoksen henkilöstön osaamisen kehittämisen koordinointi.	Toteutuneet suunnitellusti.
Taloussuunnittelu	Talousarvion sitovuuden noudattaminen. Investointiosan toteuttaminen. Vuosittaiset tuloskeskustelut tulosityksiköiden esimiesten kanssa. Talouden prosessien kehittämistä jatketaan yhteistyössä konsernihallinnon talouspalveluiden kanssa.	Koulutusliikelaitoksen tulos on talousarviota parempi. Investoinnit toteutuneet talousarvion mukaisesti. Talousarviota pohjustavat tuloskeskustelut on käyty esihenkilöiden kanssa touko-kesäkuussa. Talouden prosessien kehitystyö jatkuu edelleen. Controllerin työpanos muutoksista johtuen on vähentynyt.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava. Ostolaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti. Huolehditaan sijaisjärjestelyistä ja opastuksesta. Kassojen tarkistukset.	Ostolaskujen käsittelyprosessissa on kehittämistä. Laskujen käsittelyssä on ollut viivästyksiä.
Taloustraportointi	Kuukausittaisen taloustilanteen käsittely esimieskokouksissa ja johtokunnassa. Esimiehillä on vastuu oman tulosalueensa talouden seurannasta. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan.	Toteutuneet suunnitellusti.

Omaisuuuden hallinnointi	Koulutusliikelaitoksen hankinnoissa noudatetaan kilpailutettuja hankintasopimuksia. Hankinta- ja ostoprosessien kehittämisen konsernihallinnon hankinta-asiantuntijoiden kanssa.	Toteutuneet suunnitellusti.
Tietohallinto ja tietoturva	Toimitaan Kajaanin kaupungin tietohallinnon kanssa yhteistyössä tehtyjen tietoturvaan liittyvien ohjeiden mukaan. Liikelaitoksessa toimii tietosuojaja- ja arkistovastaava (oto). Tietohallintopalveluiden vaikuttavuuden arviointi.	Toteutuneet suunnitellusti.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Koulutusliikelaitos ei myönnä vakuuksia eikä takauksia. Liikelaitoksen johtaja myöntää avustukset henkilökuntakerholle ja Urheiluakatemialle.	Koulutusliikelaitos ei myönnä vakuuksia eikä takauksia. Koulutusliikelaitoksen henkilökuntakerholle on maksettu avustusta 15 225 € ja Urheiluakatemialle 12 500 €.
Sopimushallinta	Toimintasääntö määrittelee sopimusten tekijät ja sopimusten hallinnoinnista vastaa hallintosihteeri.	Toteutunut suunnitellusti.
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Hankkeiden avulla kehitetään toimintaa strategian mukaisesti ja niitä koordinoidaan koulutusliikelaitoksen kehittämis- ja kv-tiimissä.	Toteutunut suunnitellusti.

Henkilöstö

Kajaanin kaupungin Koulutusliikelaitos	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Yhteensä (Henkilöstö, htv2)	320	325	326,3

2.4 Talousarvion toteuma, tuloslaskelma ja investointiosa

Tuloslaskelma

	TA 2022	TA 2022 muutokset	TA 2022 muutosten jälkeen	TP 2022	Poikkeama
Liikevaihto	33 354 118	390 454	33 744 572	34 344 021	599 449
Liiketoiminnan muut tuotot	1 975 300		1 975 300	1 813 105	-162 195
Materiaalit ja palvelut	-7 849 379		-7 849 379	-7 209 140	640 240
Henkilöstökulut	-20 307 508		-20 307 508	-20 257 289	50 220
Poistot ja arvonalentumiset	-1 387 725		-1 387 725	-1 120 686	267 039
Liiketoiminnan muut kulut	-5 778 805		-5 778 805	-5 885 720	-106 915
Liikelylijäämä (-alijäämä)	6 000	390 454	396 454	1 684 292	1 287 837
Korkotuotot	0		0	0	0
Muut rahoitustuotot	4 200		4 200	2 540	-1 660
Korvaus peruspääomasta (<i>sitova</i>)	-1 500		-1 500	-1 500	0
Muut rahoituskulut	-7 700		-7 700	-6 208	1 492
Varausten ja rahastojen muutos	360 000		360 000	457 021	97 021
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	361 000	390 454	751 454	2 136 146	1 384 691

Investointiosa

Investointiosa	TA 2022	TA 2022 muutokset	TA muutosten jälkeen 2022	Tot 1 - 12/2022	TA - TOT 2022
1902000086 Logistiikka/7 v.	185 000		185 000	186 200	-1 200
1902000225 Sähkö	25 000		25 000	20 492	4 508
1902000291 Metalli	255 000		255 000	265 970	-10 970
1902000292 Autoala	69 500		69 500	58 312	11 188
1902000642 Media-ala	25 000		25 000	25 533	-533
1902000171 Luonnonvara-ala	90 000		90 000	54 447	35 553
1902000865 Liikunta-ala Ruka-Vuokatti	30 000		30 000	18 502	11 498
1902000729 Prosessiala	50 000		50 000	51 200	-1 200
1902000168 Rakennus ja talotekniikka	47 000		47 000	40 291	6 709
1902000166 Yhteiset palvelut	50 000		50 000	47 038	2 962
1902000728 Valma	30 000		30 000	30 000	0
1902000725 Vertikaalipilotti investointi	43 500		43 500	116 306	-72 806
Yhteensä	900 000		900 000	914 292	-14 292

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma sisältää ulkoiset tuotot ja kulut	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Liikevaihto		34 344 020,89		34 625 816,12
Liiketoiminnan muut tuotot		1 812 404,92		1 647 178,98
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä		700,00		700,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 019 338,43		-1 956 491,54	
Palvelujen ostot	-5 189 801,13	-7 209 139,56	-5 107 687,14	-7 064 178,68
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-16 499 472,52		-16 246 429,37	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 155 410,20		-3 145 790,41	
Muut henkilösivukulut	-602 405,88	-20 257 288,60	-596 596,15	-19 988 815,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 053 635,22		-1 131 246,34
Arvonalentumiset		-67 050,92		
Liiketoiminnan muut kulut		-5 885 719,59		-6 049 382,68
Liikelylijäämä (-alijäämä)		1 684 291,92		2 040 071,47
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		12,12	
Muut rahoitustuotot	2 540,22		4 166,66	
Korvaus peruspääomasta	-1 500,00		-1 500,00	
Liikelaitoksen tuloutus ylijäämästä				
Muut rahoituskulut	-6 207,80	-5 167,58	-7 461,21	-4 782,43
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä		1 679 124,34		2 035 289,04
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia		1 679 124,34		2 035 289,04
Varausten ja rahastojen muutos				
Poistoeron vähennys (+)	414 134,05		474 778,27	
Rahastojen vähennys (+)	42 887,17	457 021,22	285 000,00	759 778,27
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		2 136 145,56		2 795 067,31
Tuloslaskelman tunnusluvut:				
Sijoitetun pääoman tuotto, %		8,50		11,37
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		8,50		11,37
Voitto, %		4,88		5,9

Sijoitetun pääoman tuotto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + muille maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + sijoitettu koroll. vieraspääoma + poistoero ja vap.eht. Varaukset)

Kunnan sijoittama pääoman tuotto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + kunnalle maks. korkokulut + korvaus peruspo:sta) / (oma pääoma + lainat kunnalta + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto %

= 100 * (yli-alijäämä ennen varauksia / liikevaihto)

3.2. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 684 291,92	2 040 071,47
Poistot ja arvonalentumiset	1 120 686,14	1 131 246,34
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 167,58	-4 782,43
Tulorahoituksen korjauserät	-9 112,90	0,00
	2 790 697,58	3 166 535,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-939 484,17	-881 326,18
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 192,01	67 205,48
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 112,90	0,00
	-905 179,26	-814 120,70
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 885 518,32	2 352 414,68
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-1 393 617,15	-2 842 713,50
Saamisten muutos muilta	198 234,85	6 135,38
Korottomien velkojen muutos kunnalta	212 530,53	78 909,79
Korottomien velkojen muutos muilta	-902 563,05	403 876,40
	-1 885 414,82	-2 353 791,93
Rahoituksen rahavirta	-1 885 414,82	-2 353 791,93
Rahavarojen muutos	103,50	-1 377,25
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 322,60	1 219,10
Rahavarat 1.1.	1 219,10	2 596,35
	103,50	-1 377,25
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	306,23	388,95
Kassan riittävyys, pv	0	0
Quick ratio	6,45	5,51
Current ratio	6,45	5,51
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	4337	3631

Investointien tulorahoitus %

= 100 * (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset - tuloverot) / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (yli-alijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot ja arvonalentumiset + kokrokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys pv

= 365 pv * rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Quicratio

= (rahat ja pankkisaamiset + rah.arvopaperit + lyhytaikaiset saamiset) / (lyhytaikainen vieras pääoma - saadut ennakot)

Currentratio

= (vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rah.arvopaperit + rahat ja pankkisaamiset) / (lyhytaikainen vieras pääoma - saadut ennakot)

3.3 Tase

Tase		
VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	6 436 720,35	6 643 114,33
Aineettomat hyödykkeet	1 475 418,83	1 651 034,00
Tietokoneohjelmistot	0,00	2 833,33
Muut pitkävaikutteiset menot	1 475 418,83	1 648 200,67
Aineelliset hyödykkeet	4 932 830,06	4 963 608,87
Rakennukset	2 456 827,18	2 569 236,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	138 821,87	282 694,26
Kuljetusvälineet	673 389,71	513 317,75
Muut koneet ja kalusto yht.	1 518 015,57	1 512 392,10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	145 775,73	85 968,70
Sijoitukset	28 471,46	28 471,46
Osakkeet ja osuudet	28 471,46	28 471,46
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	67 577,82	66 576,85
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	67 577,82	66 576,85
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 531 618,86	16 336 133,06
Lyhytaikaiset saamiset	17 530 296,26	16 334 913,96
Myyntisaamiset	531 757,43	694 569,00
Muut saamiset	260 814,60	168 958,44
Saamiset kunnalta	16 289 259,43	14 895 642,28
Siirtosaamiset	448 464,80	575 744,24
Rahat ja pankkisaamiset	1 322,60	1 219,10
Kassatilit	1 322,60	1 219,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 035 917,03	23 045 824,24

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
OMA PÄÄOMA	16 720 586,92	14 627 328,53
Peruspääoma	750 000,00	750 000,00
Kehittämörahasto	3 471 577,58	3 514 464,75
Edellisten tilikausien ylijäämä	10 362 863,78	7 567 796,47
Tilikauden ylijäämä	2 136 145,56	2 795 067,31
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 888 634,51	4 302 768,56
Poistoero	3 888 634,51	4 302 768,56
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	87 639,28	86 638,31
Lahjoitusrahastojen pääomat	87 639,28	86 638,31
VIERAS PÄÄOMA	3 339 056,32	4 029 088,84
Lyhytaikainen	3 339 056,32	4 029 088,84
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Saadut ennakot	620 483,91	1 064 042,55
Ostovelat	920 409,60	1 090 297,15
Velat kunnalle	434 365,30	221 834,77
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	397 171,23	399 365,16
Siirtovelat	966 626,28	1 253 549,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 035 917,03	23 045 824,24
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	88,02	86,12
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	7,52	8,17
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	12 499	10 363
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0

Omavaraisuusaste %

= 100 * (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko omapääoma - saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

3.4 Tilikauden tuloksen käsittelyt

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen johtokunta allekirjoittaa koulutusliikelaitoksen tilinpäätöksen vuodelta 2022 ja päättää, että tilikauden ylijäämä 2 136 145,56 € kirjataan koulutusliikelaitoksen taseeseen oman pääoman tilikauden yli-/alijäämätilille. Liikelaitoksen johtokunta esittää tilinpäätöksen Kajaanin kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on aktivoitu hankintamenoön, josta on vähennetty poistot ja rahoitusosuudet. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina pysyvien vastaavien taloudellisen pitoajan perusteella. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenojen mukaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto ja muut varsinaisen toiminnan tuotot	2022	2021
Liikevaihto:		
valtionosuudet/yksikköhintarahotus	32 508 756,00	32 747 618,00
muu liikevaihto	1 835 264,89	1 878 198,12
	34 344 020,89	34 625 816,12
Liitetoiminnan muut tuotot	352 731,75	256 909,36
EU-tuet	502 878,30	664 869,89
Tuet ja avustukset kunnalta	700,00	700,00
Muut tuet ja avustukset	956 794,87	725 399,73
Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	36 157 125,81	36 273 695,10

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet:

Aineettomat hyödykkeet			
Tietokoneohjelmistot		3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		10 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Hallinto- ja laitosrakennukset		20-40 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset		15-25 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		5-10 vuotta	tasapoisto
Kuljetusvälineet		3-5 vuotta	tasapoisto
Kuljetusvälineet, raskaskalusto		7 vuotta	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet		5-7 vuotta	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet, maarakennuskoneet		7 vuotta	tasapoisto
Muut raskaat koneet		7 vuotta	tasapoisto
Muut kevyet koneet		5 vuotta	tasapoisto
Atk-laitteet		3-5 vuotta	tasapoisto
Muut koneet ja kalusteet		5-7 vuotta	tasapoisto
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	

Tuloutus kaupungille	2022	2021
Peruspääoman korko	1500	1500

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot euroa	2022	2021
Muut toimintatuotot/myyntivoitot	9112,90	0
Myyntivoitot yhteensä	9112,90	0

4.3. Taseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Rakennukset	Muut kiinteät rakent. ja laitt.	Kuljetusvälineet	Muut koneet ja kalusto	Enn.maksut ja keskener.		
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 833,33	1 648 200,67	2 569 236,06	282 694,26	513 317,75	1 512 392,10	85 968,70	6 614 642,87	
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	27 154,53	0,00	0,00	301 490,44	470 672,81	182 179,86	981 497,64	
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-67 205,48	-67 205,48	
Siirrot erien välillä	0,00	40 277,95	0,00	0,00	0,00	14 889,40	-55 167,35	0,00	
Tilikauden poisto	-2 833,33	-240 214,32	-112 408,88	-143 872,39	-141 418,48	-479 938,74	0,00	-1 120 686,14	
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	1 475 418,83	2 456 827,18	138 821,87	673 389,71	1 518 015,57	145 775,73	6 408 248,89	

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Koti-paikka	Omistus-osuus	Liikelaitoksen osuus		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitto/tappio
Muut asunto-osakkeet					
Asunto Oy Erätie 12-14 D 41	Kajaani	100 %	20 061,46		
Tytäryhteisöosakkeet					
Edukai Oy	Kajaani	100 %	8 410,00		

Vaihtuvat vastaavat 31.12.2022

Saamisten erittely

	2022	2022	2021	2021
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöltä				
Myyntisaamiset	0,00	77 869,41	0,00	39 964,65
Yhteensä	0,00	77 869,41	0,00	39 964,65
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset	0,00	494,83	0,00	179,99
Yhteensä	0,00	494,83	0,00	179,99
Saamiset kunnalta				
Muut saamiset	0,00	16 289 259,43	0,00	14 895 642,28
Yhteensä	0,00	16 289 259,43	0,00	14 895 642,28
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	453 393,19	0,00	654 424,36
Muut saamiset	0,00	260 814,60	0,00	168 958,44
Sirtosaamiset	0,00	448 464,80	0,00	575 744,24
Yhteensä	0,00	1 162 672,59	0,00	1 399 127,04
Saamiset yhteensä	0,00	17 530 296,26	0,00	16 334 913,96

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Projektisaamiset/EU-hankkeet	374 432,08	407 469,98
Valtionosuudet 2022	70 001,00	164 022,35
Muut erät	4 031,72	4 251,91
Muut siirtosaamiset yhteensä	448 464,80	575 744,24

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	2022	2021
Peruspääoma 31.12	750 000,00	750 000,00
Kehittämisrahasto 1.1.	3 514 464,75	3 799 464,75
Vähennykset tilikaudella	-42 887,17	-285 000,00
Kehittämisrahasto 31.12	3 471 577,58	3 514 464,75
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 1.1.	10 362 863,78	7 567 796,47
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 31.12.	10 362 863,78	7 567 796,47
Tilikauden yli-/alijäämä	2 136 145,56	2 795 067,31
Oma pääoma yhteensä 31.12.	16 720 586,92	14 627 328,53

Erittely poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista	2022	2021
Poistoero	3 888 634,51	4 302 768,56

Vieras pääoma	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	52 107,43	0,00	34 937,77
Yhteensä	0,00	52 107,43	0,00	34 937,77
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	0,00	15 083,71	0,00	12 155,32
Yhteensä	0,00	15 083,71	0,00	12 155,32
Velat kunnalle				
Ostovelat	0,00	434 365,30	0,00	221 834,77
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	434 365,30	0,00	221 834,77
Velat muille				
Saadut ennakot	0,00	620 483,91	0,00	1 064 042,55
Ostovelat	0,00	853 218,46	0,00	1 043 204,06
Muut velat	0,00	397 171,23	0,00	399 365,16
Siirtovelat	0,00	966 626,28	0,00	1 253 549,21
Yhteensä	0,00	2 837 499,88	0,00	3 760 160,98
Vieras pääoma yhteensä	0,00	3 339 056,32	0,00	4 029 088,84

Siirtovelkojen olennaiset erät	2022	2021
Lomapalkkajaksotus	898 023,77	1 234 987,01
Muut erät	68 602,51	18 562,20
Muut siirtovelat yhteensä	966 626,28	1 253 549,21

4.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2022	2021
Leasing-vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	746 235,97	690 758,37
Myöhemmin maksettavat	1 098 391,50	1 029 400,27
	1 844 627,47	1 720 158,64
Projektivastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	160 000,00	279 671,00
Myöhemmin maksettavat	34 000,00	100 219,00
	194 000,00	379 890,00
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	564 900,00	580 100,00
Myöhemmin maksettavat	232 492,00	487 404,00
	797 392,00	1 067 504,00

4.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	2022	2021
Henkilöstön määrä 31.12.		
vakinaiset	267	271
määräaikaiset	58	49
työllistetyt	2	0
yhteensä	326	320
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	20 257 288,60	19 988 815,93
Henkilöstökuluja aktivoitu	0,00	0,00

4.6 Toimeksiantojen pääomat

	2022	2021
Stipendirahastot		
Kajaanin lukion stipendirahasto	62 290,39	63 008,22
Kainuun ammattiopiston stipendirahasto	5 287,43	3 568,63
YHTEENSÄ	69 599,82	66 576,85

5 Kirjanpitokirjat ja tositelajit

KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja	sähköinen
Pääkirja	sähköinen
Myyntireskontra	sähköinen
Ostoreskontra	sähköinen
Palkkakirjanpito	sähköinen
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähköinen
Tase-erittelyt	sähköinen
Tilinpäätös	sidottu

TOSITELAJIT

AA	Käyttöomaisuuden kirjanpitotosite	sähköinen
AB	Käyttöomaisuus kirjanpitotosite	sähköinen
AF	Käyttöomaisuus poistotosite	sähköinen
AZ	Käyttöomaisuus purkamisen tosite	sähköinen
DA	Asiakastosite	sähköinen
DR	Asiakkaat - lasku	sähköinen
DZ	Myyntireskontra Asiakkaat-maksu	sähköinen
K1	Kirjanpitoliittymä maksuliikenne	sähköinen
K2	Sips muistiot	sähköinen
KG	Ostoreskontra toimittajat-hyvitys	sähköinen
KP	Ostoreskontra tilien ylläpito	sähköinen
KR	Ostoreskontra toimittajat lasku	sähköinen
KZ	Ostoreskontra toimittajat maksu	sähköinen
M1	Myyntireskontraliittymä	sähköinen
PA	Palkat	sähköinen
RE	Hankinta - lasku brutto	sähköinen
RV	Myynti - laskun siirto	sähköinen
SA	Pääkirjatilitosite	sähköinen
SB	Palkat lomapalkkavaraukset	sähköinen
WE	Varastokirjaukset tavaravastaanotto	sähköinen
ZA	Tilin avaussaldo	sähköinen
ZD	Luottotappiokirjaus	sähköinen
ZK	Liittymät palvelukassa	sähköinen

6 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Kajaanissa päivänä helmikuuta 2023

Johtokunta:

Raimo Tornberg, puheenjohtaja

Elina Kempainen

Piritta Korhonen

Pirra Keränen

Mikko Polvinen

Anu Kuosmanen,
vt. liikelaitoksen johtaja

Anne Koski-Heikkinen

Valter Arffman

Juhon Leinonen

Johanna Saarivaara

Minna Keränen

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Kajaanissa päivänä kuuta 2023

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Antti Kääriäinen, KHT, JHTT